

ALGORYTM SUNDAY'A

ALGORYTM SZYBKIEGO WYSZUKIWANIA - QUICK-SEARCH ALGORITHM

OPRACOWANIE: ALICJA SZMYT
352281

pod opieką merytoryczną: dr. inż. PIOTRA BELINGA

UNIWERSYTET ŁÓDZKI
WYDZIAŁ MATEMATYKI I INFORMATYKI

ALGORYTM SUNDAY'A

- ▶ Znany również jako QUICK-SEARCH ALGORITHM - algorytm szybkiego wyszukiwania.
- ▶ Jedna z bardzo prostych i szybkich odmian algorytmu BOYERA-MOORA opracowana przez Daniela M. Sunday'a w 1990r.
- ▶ Używa usprawnionego systemu przesunięcia okna wzorca.
- ▶ Łatwy w implementacji.

ALGORYTM SUNDAY'A

▶ **W algorytmie dane są dwa łańcuchy znaków:**

- łańcuch znakowy T o długości n - nazywany tekstem,
- łańcuch znakowy P o długości m - nazywany wzorcem.
- Łańcuchy nazywane są również słowami.

▶ **Oba łańcuchy zawierają znaki należące do pewnego skończonego alfabetu:**

- alfabet oznaczany jest grecką literą Σ (sigma)
- liczba znaków należących do alfabetu jest nazywana jego rozmiarem i oznaczana przez $|\Sigma|$

▶ **Działanie na większej ilości znaków**

- Jeśli algorytm będzie działał na większej ilości znaków niż jeden - rozmiar alfabetu powinien być zwielokrotniony odpowiednią ilość razy.
  - Jeśli działamy na parach znaków - rozmiar alfabetu podnosimy do kwadratu
  - Jeśli działamy na trójkach znaków - rozmiar alfabetu podnosimy do sześciannu itd.

Ogólne działanie algorytmu

- ▶ Łańcuch znaków tekstu zostaje przeszukany i porównany z łańcuchem znaków wzorca.
- ▶ Nie ma znaczenia od jakiego znaku rozpoczyna się porównywanie(przeszukiwanie) tekstu z wzorcem.
  - przeszukiwanie od strony lewej do prawej(od pierwszego znaku) wzorca,
  - od prawej do lewej(od ostatniego znaku) wzorca - jak m.in. w algorytmie Boyer-Moore,
  - od dowolnego znaku znajdującego się we wzorcu.
- ▶ Algorytm tworzy pomocniczą tabelę - tabela wstępnego przetwarzania, która informuje nas:
  - czy znak znajdujący się w porównywanym tekście znajduje się we wzorcu,
  - jaka jest pozycja ostatniego wystąpienia tego znaku we wzorcu.

Ogólne działanie algorytmu

- ▶ **Jeśli algorytm nie napotka niedopasowania znaku w przeszukiwanym tekście ze znakiem z wzorca:**
  - Sprawdza kolejne znaki, aż:
    - dopasuje cały wzorzec (tu można zakończyć działanie algorytmu lub kontynuować wyszukiwanie kolejnych dopasowań),
    - napotka niedopasowanie,
    - w przypadku sprawdzenia już wszystkich znaków zakończy działanie algorytmu.
- ▶ **Jeśli napotka niedopasowanie znaku w przeszukiwanym tekście ze znakiem z wzorca:**
  - Przerywa porównywanie i sprawdza następny znak po oknie wyszukiwania:
    - jeśli ten znak również się nie zgadza (nie występuje we wzorcu) to okno zostaje przesunięte o długość wzorca +1 (ilość znaków okna + kolejny sprawdzony niepasujący znak);
    - jeśli ten znak się zgadza, program mając informację z tabeli pomocniczej przesuwając wzorzec do ostatniego pasującego wystąpienia znaku we wzorcu i kontynuuje przeszukiwanie.
- ▶ **Jeśli porówna cały tekst z wzorcem - działanie algorytmu zostaje zakończone.**

Definicja zmiennych

- ▶ **T**: łańcuch znakowy - tekst.
- ▶ **P**: łańcuch znakowy - wzorzec.
- ▶ T_s : pierwszy znak łańcucha T jest zgodny z wzorcem P.
- ▶ P_l : pierwszy znak wzorca P wyrównuje się do łańcucha T.
- ▶ T_j : znak j-tej pozycji łańcucha T.
- ▶ P_i : znak i-tej pozycji wzorca P.
- ▶ P_f : ostatni znak wzorca P.
- ▶ **n**: długość łańcucha T.
- ▶ **m**: długość łańcucha P.

Definicja problemu

▶ Wejście:

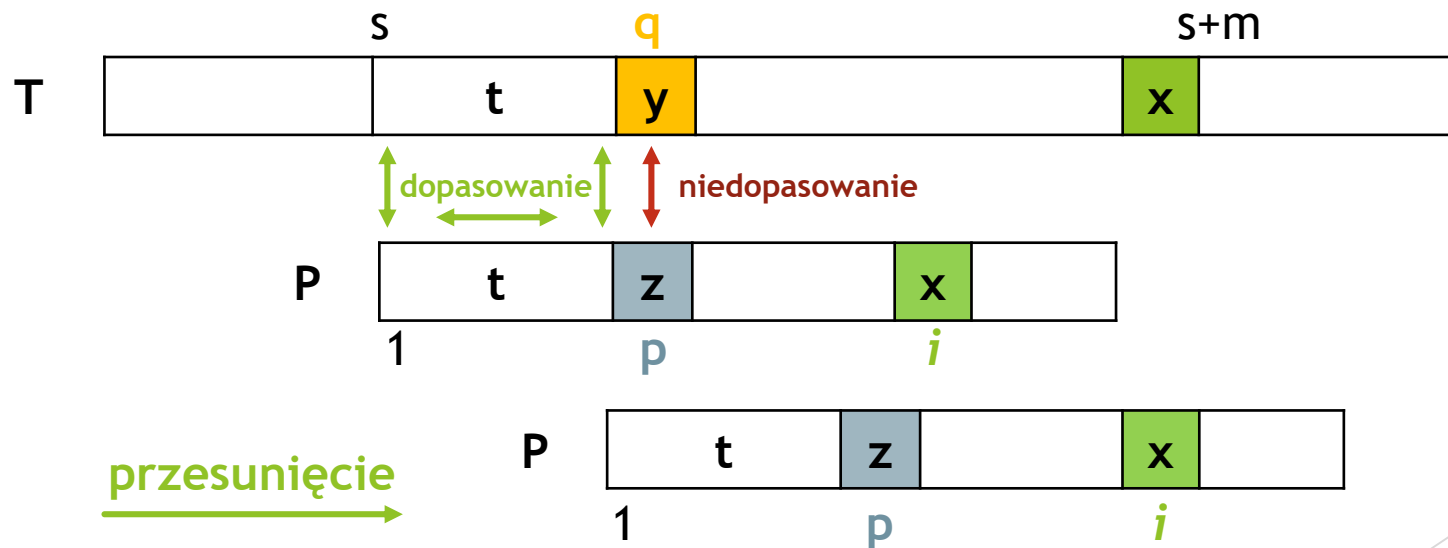
- ▶ łańcuch znakowy T (tekst) o długości n ,
- ▶ łańcuch znakowy P (wzorzec) o długości m .

▶ Wyjście:

- ▶ wszystkie wystąpienia P (wzorca) w T (tekście).

Reguła szybkiego wyszukiwania

- ▶ Załóżmy, że P_1 jest wyrównany do T_s , teraz wykonujemy porównanie między tekstem T i wzorcem P od lewej do prawej.
- ▶ Załóżmy, że pierwsze niedopasowanie występuje przy porównywaniu T_q z P_p .
Ponieważ $T_q \neq P_p$, przesuujemy wzorec P w prawo tak, że największa pozycja i po prawej P_i równa jest T_{s+m} .
Możemy przesunąć wzorec o $(m-i)$ pozycji w prawo.

Szybkie wyszukiwanie - Tabela wstępnego przetwarzania (tabela pomocnicza)

► Jedyne co chcemy zrobić to zbudować tabelę w następujący sposób:

- Niech x będzie znakiem w tekście.
- Jeśli x istnieje w P , zapisujemy pozycję ostatniego występującego x w P , indeksując pozycje od końca.
- Jeśli x nie istnieje w P , zapisujemy ją jako $m + 1$.

► **Przykład:**

Wzorzec i pozycja znaków

P =

	7	6	5	4	3	2	1
	B	C	A	A	C	C	A

Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

czyli: $\text{pos['A']} = 1$; $\text{pos['B']} = 7$;
 $\text{pos['C']} = 2$; $\text{pos['W']} = m+1=7+1=8$;

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A	B	A	B	B	C	A	A	C	C	A	W	A	C	A	C	A	W	C	C	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

B	C	A	A	C	C	A
---	---	---	---	---	---	---

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBCCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A B A B B C A A C C A W A C A C A W C C A

↕ NIEDOPASOWANIE

B C A A C C A

OKNO
WYSZUKIWANIA ←

ROZPOCZĘTO PRZESZUKIWANIE(PORÓWNYWANIE)

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

► T = ABABBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

► P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

NASTĘPNY ZNAK
PO OKNIE WYSZUKIWANIA
↓ pos['A']=1; przesuniecie=1;

A B A B B C A A C C A W A C A C A W C C A

↕ NIEDOPASOWANIE

B C A A C C A

← OKNO
WYSZUKIWANIA

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A B A B B C A **A** C C A W A C A C A W C C A

B C A A C C **A**

pos['A'] = 1; przesunięcie = 1; →

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

► T = ABABBBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

► P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A B A B B C A A C C A W A C A C A W C C A

DOPASOWANIE ↓ ↑ NIEDOPASOWANIE

B C A A C C A

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

pos['C']=2; przesuniecie=2;

A B A B B C A A C C A W A C A C A W C C A

DOPASOWANIE ↓ ↑ NIEDOPASOWANIE

B C A A C C A

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBACAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A	B	A	B	B	C	A	A	C	C	A	W	A	C	A	C	A	W	C	C	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

B	C	A	A	C	C	A
---	---	---	---	---	---	---

pos['C'] = 2; przesunięcie = 2;

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

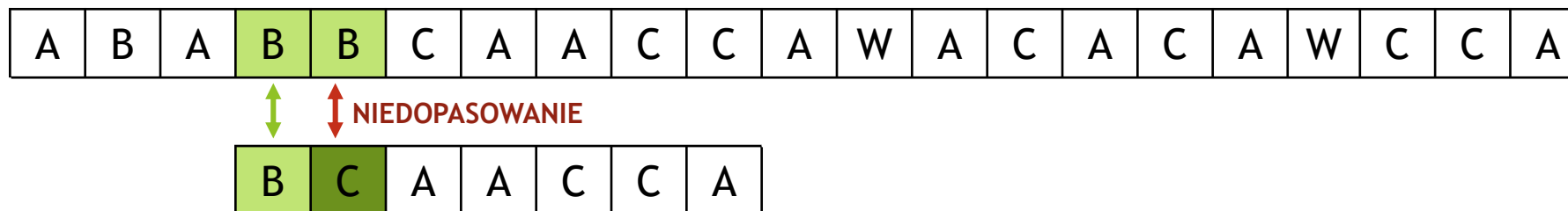
➤ T = ABABBBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBBCAACCAWACACAWCCA

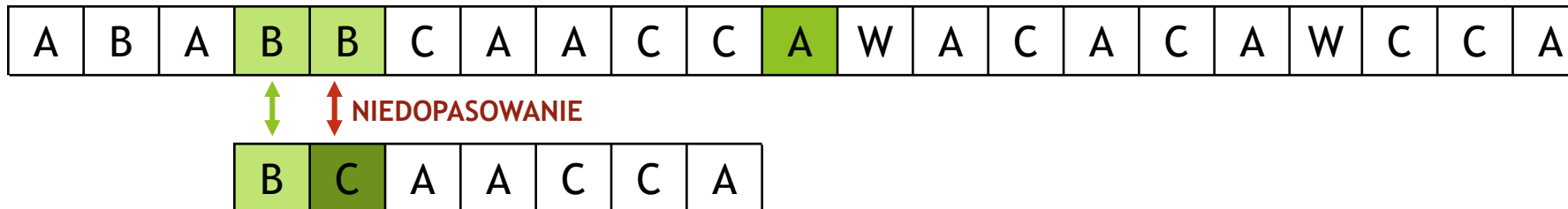
► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

pos['A']=1; przesuniecie=1;

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBACAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

pos['A']=1; przesuniecie=1;

A	B	A	B	B	C	A	A	C	C	A	W	A	C	A	C	A	W	C	C	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

B	C	A	A	C	C	A
---	---	---	---	---	---	---

pos['C'] = 2; przesunięcie = 1;

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

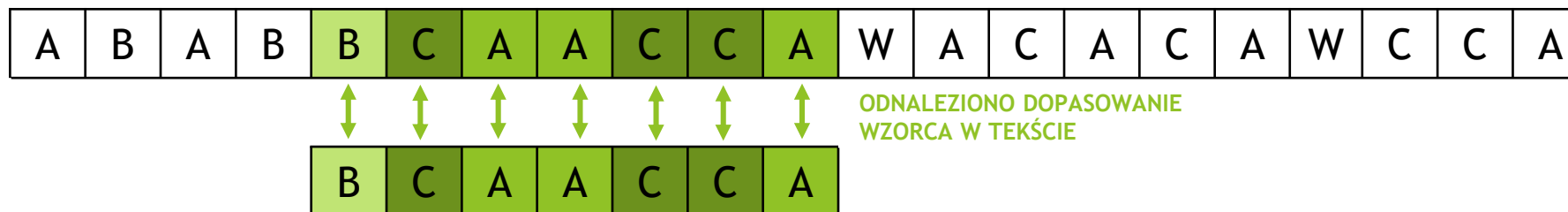
➤ T = ABABBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBBCAACCAWACACAWCCA

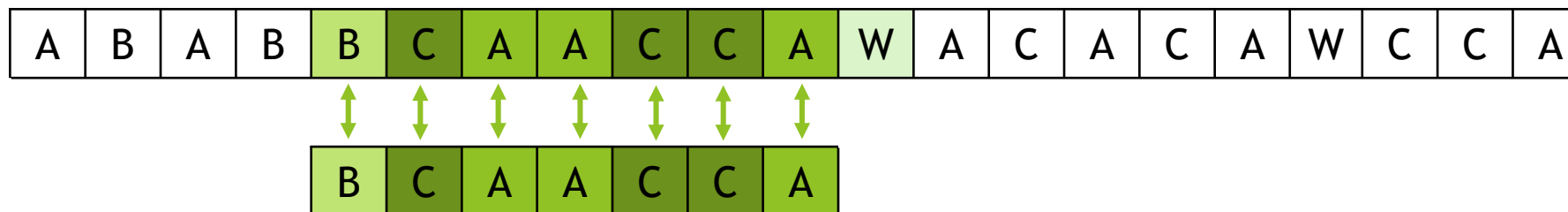
► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

pos['W']=8; przesuniecie=8;

ODNALEZIONO DOPASOWANIE CAŁEGO WZORCA W TEKŚCIE, ABY DOWIEDZIEĆ SIĘ CZY MOŻNA ZNALEŹĆ KOLEJNE DOPASOWANIA MUSIMY KONTYNUOWAĆ SPRAWDZANIE

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A B A B B C A A C C A W A C A C A W C C A

B C A A C C A

pos['W'] = 8; przesunięcie = 8;

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBACAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A B A B B C A A C C A W **A** C A C A W C C A

↕ NIEDOPASOWANIE

B C A A C C A

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

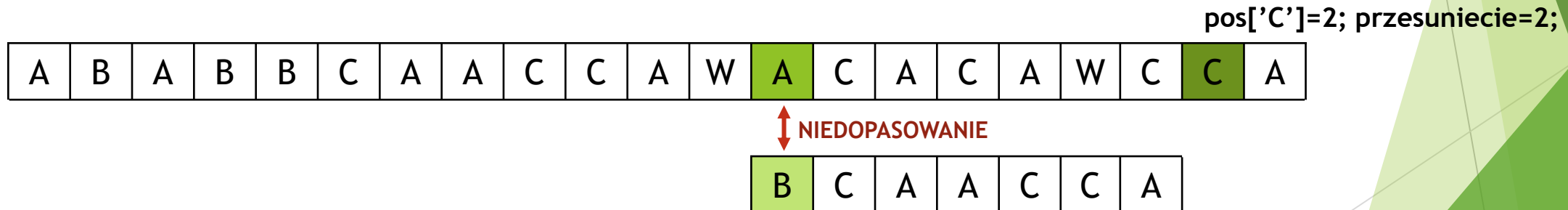
➤ T = ABABBCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBACAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A	B	A	B	B	C	A	A	C	C	A	W	A	C	A	C	A	W	C	C	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

B	C	A	A	C	C	A
---	---	---	---	---	---	---

pos['C'] = 2; przesunięcie = 2;

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBACAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A B A B B C A A C C A W A C **A** C A W C C A

↕ NIEDOPASOWANIE

B C A A C C A

Przykład

znajdźmy wszystkie wystąpienia wzorca w tekście

► Łańcuch tekstu

➤ T = ABABBCCAACCAWACACAWCCA

► Łańcuch wzorca

➤ P = BCAACCA

► Tabela pomocnicza

x	A	B	C	W
pos['x']	1	7	2	8

A B A B B C A A C C A W A C **A** C A W C C A

↑ NIEDOPASOWANIE

B C A A C C A

WYSTĄPIŁO NIEDOPASOWANIE I NIE MA NASTĘPNEGO ZNAKU PO OKNIE WYSZUKIWANIA -
NIE MOŻNA PRZESUNĄĆ OKNA.

PRZESZUKANY ZOSTAŁ CAŁY TEKST - ALGORYTM KOŃCZY DZIAŁANIE

ZNALEZIONO WSZYSTKIE WYSTĄPIENIA WZORCA W TEKŚCIE; ILOŚĆ WYSTĄPIEŃ = 1;

Złożoność obliczeniowa

- ▶ **Całego algorytmu**
  - Złożoność obliczeniowa pamięciowa pesymistyczna $O(|\Sigma|)$
- ▶ **Faza wstępna**
  - Złożoność obliczeniowa czasowa pesymistyczna $O(m + |\Sigma|)$
- ▶ **Faza wyszukiwania**
  - Złożoność obliczeniowa czasowa pesymistyczna $O(mn)$
  - Złożoność obliczeniowa czasowa optymistyczna $O(n/m)$

Bibliografia

- ▶ **SUNDAY D.M., 1990**, *A very fast substring search algorithm*, *Communications of the ACM* . 33(8):132-142.
- ▶ **H.W. Lang**, *Sunday algorithm*
<http://www.inf.fh-flensburg.de/lang/algorithmen/pattern/sundayen.htm>
- ▶ **C. Charras, T. Lecroq**, *EXACT STRING MATCHING ALGORITHMS - Animation in Java*, *Quick Search algorithm*
<http://www-igm.univ-mlv.fr/~lecroq/string/node19.html#SECTION00190>
- ▶ **Jacek Widuch**, *Analiza porównawcza algorytmów wyszukiwania wzorca w tekście*
<https://pdfs.semanticscholar.org/024a/623cb057814068e3716fec4605c8e8e77263.pdf>